

Ajankohtaisia aiheita informaatioalan ammattilaisille - Internet Librarian International 2004, Lontoo 11.-12.10.2004

[07/04](#)

Osallistuin Lontoossa 11.-12.10.2004 järjestettyyn Internet Librarian International 2004 -konferenssiin.

Internet -konferenssi järjestettiin nyt kuudennen kerran, ja se kilpailee ajankohtaisuudessaan Online-konferenssin kanssa. Konferenssiin osallistui runsaat 200 informaatioalan ammattilaista, näistä vajaat kymmenen oli suomalaisia. Konferenssin ohjelmatarjonta oli monipuolinen ja valittavana oli molempina päivinä enimmillään neljä samanaikaista sessiota .

Konferenssin yhteydessä oli myös näyttely, joka ei ollut tällä kertaa yhtä laaja kuin olen kuullut aikaisemmissa konferensseissa olleen. Mukana oli tällä kertaa ainoastaan joitakin kustantajia ja välittäjiä.

Muistutuksena maailman tilanteesta: ensi käden tietoa Irakin kansalliskirjastosta

Ensimmäisen konferenssipäivän keynote-puheenvuoron piti Iraq National Libraryn johtaja **Saad B. Eskander** . Esitys käsitteli Iraq National Library and Archiven jälleenrakennustyötä. IFLA olisi ehkä sopinut paremmin tämän esityksen foorumiksi, mutta Eskander ei voinut olosuhteista johtuen (= ei puhelinta) ottaa yhteyttä aiemmin. Eskander vetosi kuulijoihin toimintansa avustamiseksi. Avustukset pyydettiin ohjaamaan Unescon kautta. Esiintyjän ja Unescon yhteystiedot löytyvät konferenssin web-sivuilta.

Uusimmat tuulet verkon hakukoneista

Toisen päivän keynote-puhuja oli SearchEngineWatch.comin toimittaja **Danny Sullivan**, joka kertoi verkon hakukoneiden tämän hetken tilanteesta. Sullivanin mukaan Google pitää edelleen hyvin johtoasemansa vaikka kilpailu on alalla kovaa. Sullivanin testien perusteella hakukoneiden tuloksista edelleen vain osa on päällekkäisiä, joten useamman kuin yhden hakukoneen käyttäminen on perusteltua. Hakukoneiden tämän hetken suuntauksia ovat Sullivanin mukaan erilaisten oikoteiden (shortcuts) tarjoaminen käyttäjälle

sekä palvelujen personointi. Mutta kuten muidenkin puhujien esityksistä kävi ilmi, hakukoneiden erikoisominaisuudet (kuten esimerkiksi haku lennon numerolla) ovat pitkälti vielä USA-keskeisiä.

SearchEngineWatch.comin toimittaja
Danny Sullivan

Älä luota hakukoneisiin!

Internet-kouluttaja **Phil Bradley** toi omassa esityksessään esiin sen, että käyttäjän ei pitäisi liiaksi luottaa verkon hakukoneisiin. Hakukoneet täsmäyttävät vain merkkijonoja, ne eivät ota kantaa sisällön totuudenmukaisuuteen. Pyrittäessä mahdollisimman hyvään hakutulokseen on käyttäjän hyvä osata hyödyntää hakukoneen kaikkia mahdollisuuksia (esim. Advanced search). Bradley muistutti kuulijoita myös siitä, että hakukoneiden ensisijainen tarkoitus on tuottaa omistajilleen voittoa.

Informaatiolukutaidon opetuksen kokemuksia eri puolilta maailmaa

Informaatiolukutaito ja e-oppiminen olivat konferenssin keskeisiä teemoja. Yksi kiinnostavimpia esityksiä oli Leicesterin yliopistoa edustaneen **Selina Lockin** esitelmä ”Integrating various types of learning technology to produce an information literacy e-learning experience”. Esitys perustui Leicesterin yliopistossa kehitettyyn informaatiolukutaidon moduuliin Blackboard-oppimisympäristössä. Moduulista oli haluttu kehittää mahdollisimman joustava, siinä oli hyödynnetty erilaisia oppimismenetelmiä ja tekniikoita kuten videoita, ääntä, interaktiivisia tietokantojen esittelyitä sekä erilaisia diagnostisia tehtäväosioita. Diagnostisten testien avulla opiskelijat voivat syventää osaamistaan saatuaan palautetta tietotasostaan. Lockin mukaan monipuolisten oppimistekniikoiden käytön yhtenä tarkoituksena on tukea mahdollisimman hyvin erilaisia oppimistyyliä. Moduulia on hyödynnetty sekä kampuksella opiskelevien että etäopintoja suorittavien opiskelijoiden kursseilla.

Kokemukset kurssista osoittivat, että Blackboard-oppimisympäristö ei kaikilta osin toiminut parhaalla mahdollisella tavalla muun muassa monivalintatehtävien osalta. Lisäksi kirjastohenkilökunta oli toteuttanut kurssin Leicesterissä oman työnsä ohella, mitä ei pidetty parhaana vaihtoehtona ja Lock painottikin esityksensä lopuksi, että vastaavien projektien suunnittelussa tulisi erikseen pystyä budjetoimaan kirjaston henkilökunnan työaikaa.

Opetuskäytännöt ja niiden ongelmat eri puolilla maailmaa ovat esitysten perusteella kehittyneissä maissa pääpiirteissään samantyyppisiä. Sen sijaan esimerkiksi Etelä-Afrikassa informaatiolukutaidon opetuksen haasteena ovat vielä paljon syvemmät ongelmat, kuten opiskelijoiden osittainen lukutaidottomuus. Eri maiden esitykset informaatiolukutaidon opetuksen hyvistä käytännöistä olivat paikoin erittäin käytännönläheisiä.

Tietoiskut

Konferenssin tietoisuutyyppisissä osuuksissa (CyberClinics) oli useita kiinnostavia esityksiä, vaikka iranilainen esitelmöitsijä aiheesta ”Burnout in Libraries and Information Centres” ei ollutkaan saanut matkajärjestelyjään onnistumaan. Ruotsalaiset Blekinge Tekniska Högskolanin **Anne-Marie Pettersson** ja **Eva Norling** esittelivät suunnittelemaansa helppokäyttöistä tiedonhaun käyttöliittymää [The Quick Searchguide](#), jonka kehitystyön lähtökohtana oli ollut asiakaslähtöisyys: pyrkimys mahdollisimman havainnolliseen käyttöliittymään, jossa hakuun liittyvät osiot on ilmaistu lyhyesti ja ytimekkäästi, käyttäjälle ymmärrettävästi. Esitys herätti runsaasti kiinnostusta kuulijoissa.

Kirjastot rohkeita kokeilemaan uusia innovaatioita

Kaiken kaikkiaan konferenssissa näkyi kirjastojen rohkeus ottaa käyttöön uusia verkkotekniikoita toimintansa tehostamiseksi ja erityisesti vuorovaikutuksen lisäämiseksi. Erilaiset nettipäiväkirjat (blogger) ja Wikit (ks. esim. [Wikipedia](#)) sekä esim. Yahooon ryhmätyökalut tekevät verkkojulkaisemisen ja vuorovaikutuksen entistä helpommaksi ja tehostavat työskentelyä ryhmän jäsenten kesken. Toisaalta informaatiolukutaidon haasteet lisääntyvät näiden uusien tekniikoiden myötä sillä kysymys tiedon luotettavuudesta tulee käyttäjän kannalta entistä monimutkaisemmaksi.

[Konferenssin esitelmät](#)

*Anne Lehto
suunnittelija
puh.191 23958
anne.ma.lehto at helsinki.fi*